

สาธารณรัฐอิสลามอิหร่าน

1. ข้อมูลทั่วไป

พื้นที่ : 1.65 ล้านตร.กม. (3 เท่าของไทย)

ประชากร : 84.84 ล้านคน (ประมาณการปี 2021)

ภาษาราชการ: ฟาร์ซี มีผู้ใช้ 53%

ทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญ : ปิโตรเลียม ก๊าซธรรมชาติโครเมียม ทองแดง ตะกั่ว

แมงกานีส สังกะสี ซัลเฟอร์ถ่านหิน

2. เครื่องชี้วัดเศรษฐกิจ

	ปี 2021	ปี 2022F	ปี 2023F
GDP (US\$bn)	1,589.87	1,973.74	2,044.15
GDP Per Capita (US\$)	18,739.31	23,033.52	23,619.06
GDP Growth (%)	4.72	3.02	2.05

สินค้าส่งออก: 1.เชื้อเพลิงและน้ำมัน 2.เหล็กกล้าและโลหะ 3.พลาสติก 4.เคมีภัณฑ์ 5.ผลไม้สดและถั่ว

ตลาดส่งออก: 1.จีน (26.6%) 2.อิรัก (11.9%) 3.ตุรกี (8.1%) 4.ยูเออี (6.6%) 5.อัฟกานิสถาน (2.4%) 12.ไทย (1.0%)

สินค้านำเข้า: 1.ัญพิช 2. เครื่องจักร เครื่องอุปกรณ์ไฟฟ้า 3.เครื่องปฏิกรณ์นิวเคลียร์และส่วนประกอบ 4. น้ำมันและน้ำมันจากสัตว์ 5.ยานพาหนะและส่วนประกอบ

ตลาดนำเข้า: 1.ยูเออี (31.2%) 2.จีน (24.1%) 3.ตุรกี (10.0%) 4.เยอรมนี (3.6%) 5.รัสเซีย (3.1%) 21. ไทย (0.5%)

3. การค้าระหว่างไทย-สาธารณรัฐอิสลามอิหร่าน

ประเทศ	มูลค่าการค้ารวม (ล้าน USD)			มูลค่าการส่งออก (ล้าน USD)			มูลค่าการนำเข้า (ล้าน USD)		
	ปี 2021	ปี 2022		ปี 2021	ปี 2022		ปี 2021	ปี 2022	
		ม.ค.-ธ.ค.	+/- (%)		ม.ค.-ธ.ค.	+/- (%)		ม.ค.-ธ.ค.	+/- (%)
สาธารณรัฐอิสลามอิหร่าน	248.28 (4.62)	199.77	-19.54	140.46 (5.25)	156.01	11.07	107.83 (3.80)	43.76	-59.42

4. สินค้าส่งออกหลักของไทย -สาธารณรัฐอิสลามอิหร่าน

หน่วย : ล้าน USD

สินค้า	ปี 2021	ปี 2021 ม.ค.-ธ.ค.	ปี 2022 ม.ค.-ธ.ค.	+/- (%) ม.ค.-ธ.ค.
1. ยางพารา	26.79	26.79	25.30	-5.56
2. รถจักรยานยนต์และส่วนประกอบ	24.77	24.77	22.17	-10.49
3. ผลไม้กระป๋องและแปรรูป	11.65	11.65	19.14	64.32
4. ผลิตภัณฑ์ยาง	9.11	9.11	15.42	69.12
5. ตาข่ายจับปลา	7.96	7.96	8.32	4.53
6. เคมีภัณฑ์	2.97	2.97	6.79	128.58
7. ข้าว	5.53	5.53	5.93	7.35
8. เครื่องดื่ม	5.02	5.02	4.91	-2.08
9. เครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ	0.28	0.28	4.10	1,382.52
10. ผักสด แช่เย็น แช่แข็งและแห้ง	3.69	3.69	3.81	3.25
รวม 10 รายการ	97.76	97.76	115.88	18.54
อื่นๆ	42.70	42.70	40.13	-6.01
รวมทั้งสิ้น	140.46	140.46	156.01	11.07

5. สินค้าหลักที่ไทยนำเข้า-สาธารณรัฐอิสลามอิหร่าน

หน่วย : ล้าน USD

สินค้า	ปี 2021	ปี 2021 ม.ค.-ธ.ค.	ปี 2022 ม.ค.-ธ.ค.	+/- (%) ม.ค.-ธ.ค.
1. เหล็ก เหล็กกล้าและผลิตภัณฑ์	77.44	77.44	32.75	-57.72
2. สัตว์น้ำสด แช่เย็น แช่แข็งแปรรูปและกึ่งสำเร็จรูป	21.55	21.55	5.01	-76.76
3. เชื้อเพลิงอื่น ๆ	0.97	0.97	2.27	133.34
4. ผัก ผลไม้และของปรุงแต่งที่ทำจากผัก ผลไม้	2.96	2.96	2.10	-29.17
5. ผลิตภัณฑ์โลหะ	0.26	0.26	0.57	118.80
6. พืชสำหรับทำพันธุ์	3.13	3.13	0.25	-92.14
7. เคมีภัณฑ์	0.78	0.78	0.23	-70.33
8. แร่และผลิตภัณฑ์จากแร่	0.17	0.17	0.23	36.33
9. นมและผลิตภัณฑ์นม			0.08	
10. เครื่องมือเครื่องใช้เกี่ยวกับวิทยาศาสตร์ การแพทย์	0.10	0.10	0.05	-49.65
รวม 10 รายการ	107.36	107.36	43.52	-59.46
อื่นๆ	0.47	0.47	0.23	-50.27
รวมทั้งสิ้น	107.83	107.83	43.76	-59.42

6. สถานการณ์เศรษฐกิจ

- สำนักงานสถิติแห่งชาติอิหร่าน The Statistical Centre of Iran (SCI) รายงานว่าอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของอิหร่านช่วงไตรมาสแรกของปีงบประมาณปัจจุบัน (21 มีนาคม – 20 มิถุนายน 2565) เติบโตร้อยละ 3.8
- มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวม หรือ GDP (Gross Domestic Product) ปี 2564 ในไตรมาสแรกมีมูลค่าจำนวน 1,887 พันล้านเรียล (รวมน้ำมันดิบ) เพิ่มขึ้นจากช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อนร้อยละ 3.8 สำหรับภาคเกษตรกรรมการเติบโต ติดลบร้อยละ 0.8 ภาคอุตสาหกรรมและเหมืองแร่ขยายตัวร้อยละ 4.2 และภาคบริการขยายตัวร้อยละ 3.9 เทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา อัตราเงินเฟ้อของประเทศอยู่ที่ระดับร้อยละ 44
- ธนาคารกลางแห่งชาติ The Central Bank of Iran (CBI) ประเทศอิหร่านได้วิเคราะห์และรายงานการขับเคลื่อนภาวะเศรษฐกิจมหภาคประจำเดือนที่ 7 ของอิหร่าน (22 กันยายน – 21 ตุลาคม 2565) พบว่าการเติบโตของสภาพคล่องทางการเงินอิหร่านเทียบกับเดือนเดียวกันของปีที่ผ่านมาจากร้อยละ 42.8 ลดลงเหลือร้อยละ 34.3
- ปัจจุบัน ภาวะทางเศรษฐกิจโดยรวมของอิหร่านกำลังเผชิญกับปัญหาภาวะเงินเฟ้อเรื้อรังและความไม่มั่นคงด้านราคาอย่างรุนแรง ซึ่งมีสาเหตุเนื่องจากความไม่สมดุลทางโครงสร้างของการเงิน โดยตัวแปรที่มีอิทธิพลได้แก่ อัตราเงินเฟ้อและอัตราการเติบโตของสภาพคล่องที่สูงขึ้นในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมา

7. โอกาส/อุปสรรค

โอกาส

- 1) หลังการยกเลิกมาตรการคว่ำบาตรที่กำลังเจรจาอยู่ในปัจจุบัน อิหร่านจะผงาดขึ้นมาเป็นประเทศที่มีศักยภาพทางเศรษฐกิจในภูมิภาคเพราะมีความพร้อมหลายๆ ด้าน
- 2) อิหร่านเป็นตลาดขนาดใหญ่ที่มีประชากรมากกว่า 84 ล้านคน และตลาดอิหร่านมีคู่แข่งน้อย ถ้าผู้ประกอบการสามารถเข้าตลาดอิหร่านได้จะสามารถครองส่วนแบ่งตลาดได้เกือบทั้งหมด
- 3) อิหร่านมีนโยบาย Look East จึงสานความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้าน เช่น สหภาพความร่วมมือทางเศรษฐกิจ (ECO) และประเทศอื่นๆ ในเอเชีย เช่น จีน รัสเซีย โดยการเข้าร่วมเป็นสมาชิกองค์การความร่วมมือเซี่ยงไฮ้ และอยู่ระหว่างการจัดทำความตกลงการค้าเสรี (FTA) กับสหภาพเศรษฐกิจยูเรเชีย ซึ่งจะส่งผลให้อิหร่านสามารถเข้าถึงตลาดที่มีประชากรมากกว่าครึ่งหนึ่งของโลก
- 4) อิหร่านอยู่ระหว่างพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานเชื่อมโยงเส้นทางสายไหมและระเบียงขนส่งเหนือใต้และตะวันออก-ตะวันตก พร้อมวางเป้าหมายการเป็นศูนย์กลางการขนส่งระหว่างเอเชีย-ตะวันออกกลาง-ยุโรป
- 5) อิหร่านเป็นประเทศที่อุดมไปด้วยทรัพยากรน้ำมันและก๊าซธรรมชาติ
- 6) ประชากรส่วนใหญ่ของอิหร่านอยู่ในวัยทำงานและมีทักษะความรู้ดี

อุปสรรค

ปัจจุบันอิหร่านประสบปัญหาการทำการค้าระหว่างประเทศ เนื่องจากอิหร่านถูกถอนออกจากระบบ SWIFT และถูกคว่ำบาตรจากสหรัฐอเมริกา ซึ่งเป็นผลจากการที่อิหร่านพยายามพัฒนาอาวุธนิวเคลียร์ อิหร่านจึงมีอุปสรรคในการทำการค้า ดังนี้

- 1) ผู้ประกอบการไม่สามารถใช้สกุลเงินเหรียญสหรัฐฯ ในการทำการค้ากับอิหร่านได้ การโอนเงินให้อิหร่านต้องผ่านประเทศที่สามในสกุลเงินอื่นๆ
- 2) อิหร่านไม่มีบริการขนส่งสินค้าระหว่างประเทศโดยผู้ให้บริการจากต่างชาติ ต้องใช้เรืออิหร่านในการขนส่งเท่านั้น
- 3) อิหร่านขาดแคลนเงินตราต่างประเทศอย่างหนักและจำกัดการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ
- 4) อิหร่านได้ประกาศสินค้าห้ามนำเข้าสินค้าสำหรับปี 2566 จำนวน 2,949 รายการ จากเดิม 1,399 รายการในปี 2565 สินค้าส่วนใหญ่ที่ห้ามนำเข้าส่วนใหญ่จะเป็นสินค้าฟุ่มเฟือยและสินค้าที่ไม่จำเป็น เช่น สินค้าเสื้อผ้าและเครื่องนุ่งห่ม เครื่องใช้ในครัวเรือน สินค้าเกษตรที่ผลิตได้ในประเทศ เครื่องดนตรี เป็นต้น
- 5) อิหร่านมีกำแพงภาษีค่อนข้างสูง โดยอิหร่านจะเรียกเก็บภาษีตามมูลค่า (Ad Valorem Tax) สำหรับวัตถุดิบและกึ่งวัตถุดิบอยู่ที่ 0 - 10% และสำหรับสินค้าทั่วไปอยู่ที่ 40 - 200%
- 6) กฎระเบียบทางการค้าของอิหร่านไม่เป็นสากลและเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา เพราะอิหร่านไม่ได้เป็นสมาชิก WTO
- 7) อิหร่านกำหนดให้ผู้นำเข้าต้องส่งออกสินค้าในมูลค่าเท่ากัน
- 8) ปัญหาการประท้วงในอิหร่านกำลังขยายวงกว้างมากขึ้น

8. กลยุทธ์/กิจกรรม

กิจกรรมในปี 2565 – 2566

1. Goodwill Mission

- โครงการคณะผู้แทนระดับสูงเดินทางไปเยือนภูมิภาคตะวันออกกลาง Outgoing Goodwill ตะวันออกกลาง (1 คณะ) (ต.ค. 65 - ก.ย. 66) (สพต.2./สคต. ตะวันออกกลาง)

- โครงการคณะผู้แทนระดับสูงเดินทางเยือนไทย Incoming Goodwill แอฟริกาและตะวันออกกลาง (ต.ค. 65 - ก.ย. 66) (สพต.2./สคต.ตะวันออกกลาง)

2. Trade Mission

- คณะผู้แทนการค้าสินค้าอาหารฮาลาลเยือนตลาดตะวันออกกลาง (ต.ค. 65 - ก.ย. 66) (สกอ./สคต.ตะวันออกกลาง)

3. การจัดกิจกรรม Business Matching

- โครงการ Sourcing Forum from Africa & Middle East (ต.ค. 65 - ก.ย. 66) (สพต.2./สคต.ตะวันออกกลาง)

4. การจัดกิจกรรม In Store Promotion

- โครงการจัด In Store Promotion ร่วมกับห้างสรรพสินค้าและร้าน Grocery ไทยในตะวันออกกลางและแอฟริกาเหนือ (ต.ค. 65 - ก.ย. 66) (สพต.2./สคต.ตะวันออกกลางและแอฟริกาเหนือ)

- โครงการส่งเสริมการขายสินค้าอาหารฮาลาลร่วมกับห้างสรรพสินค้า/ผู้นำเข้าในต่างประเทศ (ต.ค. 65 - ก.ย. 66) (สกอ./สคต.ตะวันออกกลาง)

5. การเสริมสร้างศักยภาพผู้ส่งออกไทยด้วยข้อมูลการค้าตลาดภูมิภาคตะวันออกกลาง ด้วยกิจกรรมผ่านสื่อออนไลน์

- โครงการจัดการและเผยแพร่ข้อมูลการค้าในรูปแบบการบันทึกเสียงออนไลน์ (Podcast) ภูมิภาคอเมริกา ลาตินอเมริกา ยุโรปและ CIS แอฟริกาและตะวันออกกลาง (สื่อออนไลน์) (ต.ค. 65 - ก.ย. 66) (สพต.2./สคต.ตะวันออกกลาง)

- โครงการจัดจ้างดำเนินการประชาสัมพันธ์และกิจกรรมเผยแพร่ข้อมูลด้านการค้าระหว่างประเทศ ผ่านระบบสื่อสารออนไลน์ ภูมิภาคอเมริกา ลาตินอเมริกา ยุโรปและ CIS แอฟริกาและตะวันออกกลาง (ต.ค. 65 - ก.ย. 66) (สพต.2./สคต.ตะวันออกกลาง)

6. การเชิญผู้นำเข้าเข้าร่วมงานแสดงสินค้าในประเทศไทย

- งานแสดงสินค้า STYLE Bangkok 2023 (22 - 26 มี.ค. 66)

- งานแสดงสินค้า TAPA (Thailand International Auto Parts & Accessories Show) (5 - 8 เม.ย. 66)

- งานแสดงสินค้า THAIFEX-ANUGA ASIA 2023 (23 - 27 พ.ค. 66)

- งานแสดงสินค้า Bangkok Gem & Jewelry Fair (6 - 10 ก.ย. 66)

7. การประชาสัมพันธ์/ส่งเสริมภาพลักษณ์สินค้าไทย

- โครงการฟื้นฟูการส่งออกในภูมิภาคตะวันออกกลางและแอฟริกาเหนือ (MENA) ณ กาตาร์, อิรัก, บาห์เรน, อิสราเอล, โอมาน, คูเวต, อียิปต์, จอร์แดน, อิหร่าน และซาอุดีอาระเบีย (สพต.2./สคต.ดูไบ/สคต.เจดดาห์/สคต.อังการา/สคต.เทลอาวีฟ/สคต.เตหะราน/สคต.โคโร)

9. สำนักงานและเขตอาณา

สคต.ณ กรุงเตหะรานจำนวน 2 ประเทศคือ 1. อิหร่าน 2. กาตาร์

สำนักพัฒนาตลาดและธุรกิจไทยในต่างประเทศ ๒
กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ
ม.ค.๖๖